

בבית המשפט העליון

ע"א 7007/19

לפני: כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המערערות: 1. א.י. אינטר גולד סחר בע"מ
2. א.י. גולד פיין בע"מ
3. א.י. אביבים נכסים והשקעות בע"מ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - פקיד שומה חיפה

**בקשה למחיקת הערעור על הסף; תשובת
המערערות לבקשה**

פסק-דין

1. הערעור שבכותרת נסב על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה מיום 19.8.2019 (כבוד השופטת א' ויינשטיין; ע"מ 26101-05-19), בגדרו נדחתה בקשה שהגישו המערערות להארכת מועד להגשת ערעור על שומות מס שהוצאו להן על-ידי המשיבה (להלן: פסק הדין). המשיבה הגישה בקשה למחיקת הערעור על הסף בטענה כי לא נתונה למערערות זכות ערעור על פסק הדין.

2. בפסיקתו העקבית של בית משפט זה נקבע כי החלטה הדוחה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור היא "החלטה אחרת", וזאת משום שהיא טפלה למחלוקת העיקרית. אכן, החלטה מעין זו מסיימת את בירור המחלוקת בין הצדדים, ולכן בעבר הועלו תהיות בנוגע להלכה המסווגת אותה כ"החלטה אחרת" (ראו, למשל: רע"א 6617/04 לוי נ' אבני מזרחי ביצוע עבודות בניה ואספקת חומרי בניין בע"מ, פסקה ד' (4.8.2004); רע"א 10640/04 גיא המוביל באשדוד בע"מ נ' סהר חברה לביטוח בע"מ, פ"ד נט(3) 189, 191 (2005); רע"א 8602/19 אביטבול נ' עיריית לוד, פסקה 7 (13.4.2020)). ואולם, נכון לעתה, הלכה זו עומדת על מכונה והיא כמובן מחייבת (ראו: ע"א 7829/04 הבנק

הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ נ' פאן אל-א סחר בינלאומי פ.א. בע"מ (בפירוק), פסקה 13 (13.7.2008), (והפניות שם).

3. הלכה זו יושמה גם על החלטות שבגדרן נדחו בקשות להארכת מועד להגשת ערעור על שומות מס הכנסה, תוך שנקבע כי החלטות שיפוטיות אלה מהוות "החלטה אחרת", אשר אופן ההשגה עליהן הוא באמצעות הגשת בקשת רשות ערעור (ראו, למשל: ע"א 2361/06 פייסל נ' מדינת ישראל (18.7.2006); ע"א 5150/10 דבש נ' פקיד שומה חולון (24.10.2010); ע"א 6198/09 ברדה נ' פקיד שומה חדרה (28.10.2010). ערעור על החלטה זו נדחה בפסק דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) ס' ג'ובראן בבש"א 8594/10; ע"א 1563/12 חן חיים בע"מ נ' מדינת ישראל – מס הכנסה (18.6.2012); ע"א 7623/13 עזבון המנוח עלי סעיד אבו ראס נ' מדינת ישראל (28.9.2014)).

4. נוכח טענות המערערות אציין כי המבחן הקובע לצורך סיווג החלטה שיפוטית לעניין דרך ההשגה עליה מתמקד במהות ההחלטה ובתוכנה ולא בכותרת שניתנה לה (ראו, למשל: ע"א 6585/14 חזן נ' עבדי, פסקה 2 (11.1.2015); וראו גם: חמי בן-נון וטל חבקיין הערעור האזרחי 108 (מהדורה שלישית, 2012)). עוד אבהיר כי אין בהתייחסותו של בית המשפט המחוזי לגופם של דברים כדי לשנות ממסקנתי האמורה. זאת, שכן, ככלל, במסגרת הכרעה בבקשות להארכת מועד לנקיטת הליך בוחן בית המשפט, כדבר שבשגרה, גם את סיכויי הלכאוריים של ההליך (ראו: בש"מ 6229/11 דון - יחיא נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה, חיפה, פסקאות 10-12 (10.12.2008); בש"א 1829/18 אלקודסי נ' מקורות חברת מים בע"מ (5.3.2018); בש"א 795/20 שגיא נ' נגרי, פסקה 4 (30.1.2020)).

נוכח האמור לעיל, הבקשה למחיקת הערעור שבכותרת מתקבלת.

5. משהוריתי כאמור על מחיקת הערעור, נותר אפוא לדון בבקשתן החלופית של המערערות להארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור. המועד האחרון להגשת בקשת רשות ערעור חלף עוד ביום 6.10.2019, ואילו הודעת הערעור הוגשה ביום 27.10.2019. האם קיים "טעם מיוחד", כנדרש מכוח תקנה 528 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, המצדיק היעדרות לבקשה להארכת מועד? אני סבורה כי התשובה לכך היא בשלילה.

האיחור בהגשת ההליך נעוץ בטעות באשר לאופן ההשגה על פסק הדין. ואולם, טעות שבדין אינה מהווה "טעם מיוחד" המצדיק מתן ארכה להגשת ההליך ערעורי

בנסיבות בהן היה ניתן היה להימנע מהטעות בנקל באמצעות בדיקה פשוטה. בענייננו, אופן ההשגה על החלטה הדוחה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור, ובפרט על החלטה הדוחה בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על שומת מס הכנסה, הוא ברור וידוע, כך שבדיקה פשוטה בדין הייתה מונעת את הטעות אשר אירעה (ראו: בש"א 8634/13 פלוני נ' פקיד שומה עפולה, פסקה 2 (20.2.2014); והשוו: ע"א 2985/19 א.א. שי אחזקות וייעוץ בע"מ נ' איילון חברה לביטוח בע"מ (6.2.2020)). אשר על כן, לא ראיתי להאריך את המועד להגשת בקשת רשות ערעור על פסק הדין.

6. התוצאה היא כי הבקשה למחיקת הערעור על הסף מתקבלת, ואני מורה על מחיקת הערעור שבכותרת.

המערערות יישאו בהוצאות המשיבה בסך של 2,000 ש"ח.

ניתן היום, ב' בסיון התש"ף (25.5.2020).

שרית עבדיאן

ר ש מ ת